

Tyresö kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Göran Bardun
Kommunekolog
08-5782 93 51
goran.bardun@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2011-06-20

1 (4)

Diarienummer
2011KSTK0050

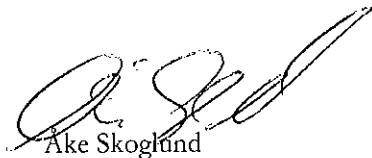
Kommunfullmäktige

Förslag till revidering av lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön

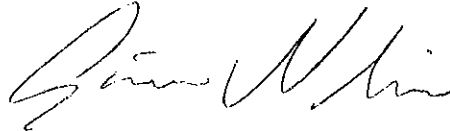
Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att förslaget till lokala föreskrifter för skydd av hälsa och miljö antas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Åke Skoglind
Samhällsbyggnadschef

Göran Norlin
Miljö- och trafikchef

Sammanfattning

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har tagit fram ett förslag till nya, gemensamma lokala föreskrifter till skydd för människors hälsa och miljön i de tre medlemskommunerna. För Tyresö kommun innebär det nya förslaget små förändringar. Eldningsveckorna under hösten förskjuts en vecka framåt, från vecka 40-41 till 41-42. Tillståndsplikt för bad-, disk- och tvättavlopp införs för Tyresös mest glesbefolkade delar, inklusive öarna och Vissvass by. För övrigt så är det mindre förenklingar av regelverket för Tyresö kommuns vidkommande.

Beskrivning av ärendet

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har av kommuncheferna i medlemskommunerna getts i uppdrag att ta fram ett förslag till gemensamma lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

I förbundets uppdrag finns krav på att utföra likvärdig tillsyn i de tre kommunerna, vilket förutsätter att de lokala föreskrifterna är likalydande. De befintliga föreskrifterna är antagna under olika tider och har en del olika formuleringar, varför dessa har uppdaterats för att vara likvärdiga i de tre kommunerna.

Målsättningen för översynen har varit att utforma föreskrifterna så lika som möjligt, att uppdatera dessa utifrån nu gällande lagstiftning och allmänna råd. Men även att använda så lite tvång på allmänhet och företag som möjligt för att uppnå målen. Vidare att poängtera viktiga hälso- och miljöaspekter, att samordna regelverket med lokala renhållningsordningarna i kommunerna samt att se över språket i föreskrifter och anvisningar.

Förändringarna och föreskrifternas betydelse för kommunen

De nya föreslagna föreskrifterna har granskats av bygglovenheten, VA- och renhållningsenheten samt miljö- och trafikenheten. Föreskrifterna har av kommunjuristen inte bedömts som stridande mot annan lagstiftning eller målsättning i kommunen.

Sammantaget är bedömningen att förändringarna i regelverket är ringa varför förvaltningen föreslår att kommunfullmäktige kan anta dessa nya lokala föreskrifter.

Kommentarer till föreskrifterna:

§ 2 Avloppsanordning.

A. Tillstränd för bad-, disk- och tvättavlopp.

För Tyresö innebär förändringen att den mest glesbebyggda delen av kommunen inklusive några öar samt Vissvass by får utökad tillståndsplikt.

Förändringen innebär att anmälningsförfarandet övergår till ett tillståndskrav som motiveras med de komplicerade förhållanden som råder på grund av kustnära läge samt tunna Södertörnsjorlar.

B. Annan toalett

Avser föreskrifter för andra toalettlösningar än vattentoaletter, till exempel förmultnings-, förbrännings-, frys-, paketerings- och torrtoalett.

Slutbehandling av latrin (exempelvis kompostering) berörs i kommunernas renhållningsordningar. Det befintliga tillståndskravet för toalettinstallation i Tyresö kommuns lokala föreskrifter för miljön och hälsan tas bort.

§ 3 Djurhållning

Inga förändringar för Tyresö kommun.

§ 4 Tomgångskörning

Alla tre kommunerna har förbud mot tomgångskörning mer än en minut.

Regeln om tomgångskörning hanteras av polisen. Inga förändringar för Tyresö kommun.

§ 5 Spridning av gödsel

Anmälningsplikt införs för gödsel- eller slamspridning inom eller intill detaljplanelagt område. Anmälningskravet gäller inte villafastighet.

§ 6 Skydd för ytvattentäkt och enskilda grundvattentäkter samt värmepump

A. Upplag

Inga förändringar föreslås i Tyresö kommun.

B. Enskild dricksvattenbrunn

Frågan föremål för utredning. Inga förändringar är aktuella i dagsläget.

§ 7 Eldning

A. Inomhuseldning

Inga föreskrifter finns i dag, inga förändringar för Tyresö kommun föreslagna.

B. Utomhuseldning

Synkronisering av eldningsveckor under vår och höst införs. För Tyresö kommun innebär detta att höstens eldningsperiod flyttas fram en vecka, från veckorna 40-41 till 41-42.

De av kommunerna antagna nya föreskrifterna sänds till länsstyrelsen för kännedom och kungörelse i länets författningssamling.

BILAGA 1

FÖRSLAG TILL REVIDERADE LOKALA FÖRESKRIFTER FÖR ATT SKYDDA MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖN

Tyresö kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön i Tyresö kommun, beslutade av kommunfullmäktige den xx § xx.

Kommunfullmäktige meddelar följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön. Föreskrifterna har stöd av 9 kap. 7, 8, 11 och 12 §§ miljöbalken (1998:808) samt 13, 39, 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

1 § Inledande bestämmelser

Dessa lokala föreskrifter gäller utöver ovan nämnda bestämmelser.

2 § Avloppsanordning

Det krävs tillstånd av Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund för att inrätta avloppsanordning för bad-, disk- och tvättavloppsvatten inom hela kommunen med undantag av fastigheter som är taxerade som jordbruksfastigheter.

Tillstånd enligt dessa bestämmelser krävs inte om avloppsanordningen prövas enligt 5, 13 eller 21 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller om avloppsanordningen är avsedd att föra avloppsvatten till enbart en allmän avloppsanläggning.

3 § Djurhållning

Det krävs tillstånd av Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund för att inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser hålla

- nötkreatur, häst, get, får eller svin,
- pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur,
- orm.

Tillstånd krävs inte inom planområden som är avsedda för aktuella djurslag, t.ex. hästbyar.

4 § Tomgångskörning

Inom kommunen får förbränningsmotor i stillastående motordrivet fordon gå på tomgång i högst 1 (en) minut.

Detta gäller inte:

- om trafikförhållanden är sådana att fordonet måste stanna, t.ex. i trafikkö,

- om motorn hålls igång för att – om det behövs för fordonets ändamålsenliga brukande - driva annan anordning på fordonet än sådan som avser uppvärmning/kylning av förar- och passagerarutrymmen.

5 § Spridning av gödsel

Den som avser att sprida naturlig gödsel, slam eller annat organiskt gödningsmedel inom eller intill område med detaljplan ska anmäla detta till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund senast tre veckor innan spridning sker. Anmälan krävs inte för spridning av väl brunnen gödsel från nötkreatur, häst eller fjäderfä om den sker i ringa omfattning, t.ex. på villatomt, och om nedmyllning sker i omedelbar anslutning till spridningen. Anmälan fordras inte heller om spridningen regleras i tillstånd enligt miljöbalken.

6 § Skydd för ytvatten och enskilda grundvattentäkter

Det krävs tillstånd av Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund för att anordna upplag av petroleum-, olje- eller tjärprodukter, lösningsmedel, vägsalt eller andra liknande produkter som kan förorena yt- eller grundvattentäkt.

Tillstånd enligt dessa bestämmelser krävs inte om upplaget prövas enligt annan lagstiftning, där skyddsaspekterna beaktas.

7 § Eldning

Eldning av grenar, kvistar och annat torrt, vedartat trädgårdsavfall inom område med detaljplan eller samlad bebyggelse (mer än 10 bostadshus) är endast tillåten under veckorna 15 och 16 samt 41 och 42 med föregående lördag och söndag samt den 30 april (valborgsmässoeld). Eldningen får inte innebära olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Den som vill elda trädgårdsavfall ska även kontrollera med Södertörns brandförsvarsförbund att de inte har utfärdat sådan brandriskvarning som förbjuder eldning utomhus. Om eldningsförbud enligt lag om skydd mot olyckor råder under hela perioden är det tillåtet att elda en vecka efter det att eldningsförbudet har upphört.

8 § Ansökan och anmälan

En ansökan eller anmälan till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund enligt dessa lokala föreskrifter ska vara skriftlig och innehålla de uppgifter som behövs för ärendet samt de ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma de anordningar, lokaler eller anläggningar som avses i ansökan eller anmälan.

9 § Straffbestämmelser

I 29 kapitlet miljöbalken finns bestämmelser om straff och förverkande.

10 § Dispens

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund får ge dispens från dessa föreskrifter, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger.

11 § Avgifter

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund får ta ut avgift för

- prövning av ansökningar om tillstånd eller dispens,
- handläggning av anmälan, samt
- tillsyn i övrigt enligt dessa föreskrifter.

Avgiften följer taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, antagen av direktionen för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund.

Dessa lokala föreskrifter träder i kraft den xx.

Genom föreskrifterna upphävs Tyresö kommuns lokala hälsoskyddsföreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, fastställd av kommunfullmäktige den xx.

Ärenden som har inletts innan de nya föreskrifterna börjat gälla ska hanteras enligt de äldre föreskrifterna.

BILAGA 2 KOMMENTARER

Förslag till reviderade lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Hänvisningar:

MB	Miljöbalken (1998:808)
FMH	Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

§ 2 Avloppsanordning

A. Tillstånd för BDT-avlopp

Krav på tillståndsprövning för wc-avlopp gäller enligt 13 § FMH. Enligt samma § kan kommunen föreskriva tillståndsplikt även för enbart BDT-avlopp (bad-, disk- och tvättvatten) i vissa delar av kommunen. Tillståndsplikt kan inte införas generellt i hela kommunen. Tillståndsplikten ska vara motiverad och gälla för områden som är särskilt känsliga för avloppsutsläpp eller områden som är utsatta för betydande mängder avloppsvatten.

Tillståndsplikten är väsentlig inom hela Södertörn på grund av våra komplicerade avloppsförut-sättningar (tunna jordar, tätbebyggda tomtområden, vattenkvalitets- och kvantitetsproblem m.m.). Alla tre kommunerna har därför omfattande tillståndsområden i nuvarande lokala föreskrift.

- Haninge har angivit undantag för taxerad jordbruksfastighet.
- Nynäshamn har i text angivit var tillståndsplikt resp undantag från tillståndsplikt råder. Kartbilagor anger inom vilka fastigheter undantag från tillståndsplikten råder. (Tillstånd krävs på fastland och öar med broförbindelse med vissa undantag vars fastighetsbeteckningar räknas upp och redovisas på kartbilaga. Vidare namnges vissa andra öar med tillståndsplikt.)
- Tyresö har i text och med bifogade kartbilagor angivit i vilka områden tillståndsplikt råder.

Erfarenhetsmässigt vet vi att kartbilagor kan vara svåra att tolka och hantera för såväl allmänhet som handläggare. Förbundets förslag är därför att samtliga tre kommuner använder sig av Haninge-alternativet, d.v.s. undantag för taxerad jordbruksfastighet. Alternativet kräver inte kartbilagor och kontroll av jordbruksfastighet kan relativt enkelt ske mot fastighetsdata.

För Nynäshamns del innebär förslaget att

- några fler jordbruksfastigheter får undantag från BDT-tillståndskrav
- några andra stora fastigheter, FÖA samt några småöar omfattas inte längre av undantag från tillståndskrav.

I Tyresö innebär förändringen att

- den mest glesbebyggda delen av kommunen inklusive några öar samt Vissvass by får utökad tillståndsplikt.

I realiteten innebär förändringarna liten skillnad. Det är ovanligt att permanentbostad inom lantbruket anordnas utan WC-anslutning, men enstaka gäststuga inom jordbruksfastighet kan beröras av förenklad handläggning genom BDT-anmälan. De områden som får ändring från anmälan till tillståndskrav motiveras med komplicerade förhållanden p.g.a. kustnära läge, tunna Södertörnsjordar etc.

B. Annan toalett

Föreskrifter kan införas om andra slags toaletter än vattentoaletter, t.ex. förmultnings-, förbrännings-, frys-, paketerings- och torrtoalett enligt 40 § FMH.

- Enligt Tyresös föreskrift får inte förmultningstoilet eller torrtoalett med latrin-kompostering inrättas utan tillstånd. Tillståndsprövningen innebär även dispensprövning avseende behandlingsförbud i renhållningsordningen.
- Nynäshamn har i sin föreskrift krav på ansökan för att inrätta torrtoalett med latrin-kompostering, förmultningstoilet eller annan anordning för slutbehandling av latrin.
- I Haninge finns inte föreskriften, eftersom slutbehandling av latrin betraktas som en avfallsfråga enbart hanterad i den lokala renhållningsordningen.

Slutbehandling av latrin berörs i de tre kommunernas renhållningsordningar och det är i praktiken i anmälningsärenden enligt dessa lokala avfallsföreskrifter som ärendena hanteras.

Toalettinstallationen i sig utgör sällan någon risk för olägenhet utan det är själva sluthantering av latrin som behöver prövas med vissa försiktighetsmått, t.ex. efterkompostering. Det bedöms därför vara bättre att frågan hanteras i lokala renhållningsordningar. Tillståndskravet bör därför tas bort från Nynäshamns och Tyresös lokala föreskrifter.

§ 3 Djurhållning

Tillståndsplikt för viss djurhållning inom område med detaljplan och områdesbestämmelser kan införas med stöd av 39 § FMH.

- Tillståndsplikt för viss djurhållning inom detaljplan finns i alla tre kommunernas föreskrift.

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Miljö- och trafikenheten • 135 81 Tyresö

Tel 08-5782 91 00

kommun@tyreso.se • www.tyreso.se

- Haninge har dessutom tillägget att det gäller inom "område med detaljplan eller områdesbestämmelser som är avsedda för bostadsändamål med undantag av områden som är avsedda för specifika djurändamål som t.ex. hästbyar".

I de fall områdesbestämmelser fortfarande förekommer är dessa ofta lika tätbebyggda som detaljplaneområden och problematiken kan då vara densamma.

Hästbyar finns eller kan bli aktuella inom alla kommunerna. Eftersom man redan tagit ställning till djurhållningsfrågan i själva planarbetet behövs ingen ytterligare prövning. Förbundet föreslår därför att tillståndsplikten inte gäller inom planområden som är avsedda för det aktuella djurslaget, t.ex. hästbyar.

§ 4 Tomgångskörning

Möjlighet att införa förbud mot tomgångskörning finns i 40 § FMH.

- Samtliga tre kommuner har idag 1-minutersregel.

Brott mot tomgångskörningsregeln ligger inte inom miljöförbundets ansvarsområde utan hanteras av polismyndigheten.

Det finns ett fortsatt behov av förbud mot tomgångskörning mer än 1 minut. Föreskriften förtydligas med att undantagen inte gäller uppvärmning/nedkylning av förar- och passagerarutrymmen. Undantag kan dock gälla annat ändamålsenligt brukande, t.ex. för att driva arbetsredskap på fordon eller för att kyl/frys-bilar ska kunna hålla obruten kylkedja.

§ 5 Spridning av gödsel

Det finns bestämmelser om gödselhantering m.m. i Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om miljöhänsyn i jordbruket. Kommunen kan införa ytterligare bestämmelser om spridning inom detaljplan och andra tätbebyggda områden med stöd av 40 § FMH.

- I Nynäshamns föreskrifter finns idag vissa bestämmelser om försiktighetsmått vid spridning av gödsel, slam eller annan orenlighet inom område med detaljplan.
- Haninge och Tyresö har inga bestämmelser i lokala föreskrifter.

Vissa av försiktighetsmåttens regleras numera i Jordbruksverkets nya, generella föreskrifter och kan därför hanteras oavsett lokala föreskrifter.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund hanterar vissa klagomål om gödselspridning på jordbruksmark nära bebyggelse. Vissa markägare anmäler också frivilligt t.ex. slamspridning på åkermark.

Förbundet ser fördelar med att införa anmälningsplikt för gödselspridning, så att förebyggande försiktighetsmått kan utformas. Vi föreslår därför att anmälningsplikt införs för spridning av gödsel, slam eller andra organiska gödselmedel inom eller intill område med detaljplan. Anmälningskravet avser inte villatomt etc.

§ 6 Skydd för ytvattentäkt och enskilda grundvattentäkter samt värmepump

A. Upplag

Kommunen kan införa bestämmelser till skydd för ytvattentäkt och enskild grundvattentäkt i känsliga områden enligt 40 § FMH.

- Nynäshamn och Tyresö har idag tillståndsplikt för upplag av petroleum-, olje- eller tjärprodukter, lösningsmedel, vägsalt eller andra liknande produkter som kan förorena ytvattentäkt eller enskild grundvattentäkt.
- Motsvarande bestämmelse finns inte i Haninges föreskrift.

Bestämmelsen har i praktiken sällan använts, men kan vara befogad t.ex. för vägsaltupplag. Förbundet föreslår att tillståndsplikten behålls i Nynäshamn och Tyresö samt att den införs i Haninge.

B. Enskild dricksvattenbrunn

Anläggningar för grundvatten ska inrättas och användas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer enligt MB 9:10. Möjlighet att föreskriva tillståndsplikt för nya grundvattentäkter och anmälningsplikt för befintliga finns därför, "där risk för knapphet på sött grundvatten råder".

- Tyresö lokala föreskrifter innehåller en generell anmälningsplikt, som dock inte har stöd i nuvarande lagstiftning.
- Haninge och Nynäshamns föreskrifter har inte denna bestämmelse. I Haninge kommun råder bygglovplikt för upptag av vattentäkt i några få detaljplaner, här är dock inte skälet vare sig vattenbrist eller saltvattensproblematik.

Förbundet bedömer att risk för saltvatteninträngning kan finnas i vissa områden. Intentionen att motverka saltvatteninträngning finns i flera kommuners miljömål, men i dagsläget finns knappast tillräckligt underlag för att peka ut specifika områden. Arbete pågår med framtagande av Vattenplan i Haninge kommun. I Nynäshamns kommun finns underlag med utpekade problemområden vad avser kvalitet och kvantitet. Översyn av områden pågår inom ramen för VA-strategin i Nynäshamn, som förväntas bli fastställd under året. Tyresö redovisar en vattenbalanskarta i den fördjupade översiktsplanen. Kommunen har pekat på problem och har generellt beslutat om successiv utbyggnad av kommunalt VA.

Några kommuner, bl.a. Värmdö, Nacka och Norrtälje har infört tillstånds-/anmälningsplikt, varför erfarenhet bör inhämtas från dessa kommuner. T.ex. hur hanteras inkomna anmälningar om befintliga brunnar.

Förbundet bedömer att ytterligare underlag behöver tas fram av kommunerna innan reglering av grundvattentäkter sker i lokala hälsoskyddsföreskrifter. Införandet föreslås därför skjutas på till nästa revidering.

C. Värmepump

Det är förbjudet att utan anmälan inrätta en värmepumpanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17 § FMH. Bestämmelsen ger också möjlighet att i stället införa tillståndsplikt.

- Tyresös föreskrifter behandlar tillståndskrav, men eftersom dessa hänvisar till gammal lagstiftning, - hela föreskriften är gammal före miljöbalkens tid, har vi tolkat att miljöbalkens krav på anmälan tagit över.
- Nynäshamns kommun har tillståndsplikt.
- Haninge kommun har inget tillståndskrav.

Förbundet bedömer att den generella anmälningsplikten är tillräcklig för att kunna besluta om behövliga försiktighetsmått. Tillståndsplikten föreslås slopas i Nynäshamn och Tyresö.

§ 7 Eldning

Restriktioner angående såväl inomhus- som utomhuseldning kan införas med stöd av 40 § FMH.

A. Inomhuseldning

Möjlighet finns att införa tillfälliga förbud mot snåskelig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden. Det ska således inte vara av permanent, generell karaktär. Vidare kan vissa skötselrestriktioner och krav på dokumentation införas.

- Nynäshamn har idag en föreskrift om skötsel och tillsyn av eldningsanordning av fasta bränslen.
- Vare sig Haninge eller Tyresö har någon lokal bestämmelse.

Förbundet bedömer att tillräckliga underlag saknas för att införa lokala områdesrestriktioner och är generellt också emot att redovisa förbudsområden i särskilda kartbilagor. Därför faller också behovet att sköselföreskrift. Den sköselföreskrift som idag finns i Nynäshamn bör kunna slopas, då klagomålsärenden ändå kan hanteras via ordinarie miljöbalkslagstiftning. Praxis från vissa rättsfall är också vägledande i tillsynen.

B. Utomhuseldning

- Vare sig Haninge, Nynäshamn eller Tyresö har idag bestämmelse i lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter.

När det gäller eldning av trädgårdsavfall finns däremot bestämmelser om s.k. eldningsveckor i kommunernas renhållningsordningar. Eftersom bestämmelsen främst är till för att hindra eller minimera olägenheter för människors hälsa anses det mera riktigt att flytta över bestämmelsen till dessa lokala föreskrifter. Den har därför slopats i de förslag till reviderade renhållningsordningar, som f.n. är ute på remiss och som avses bli fastställda under året. Dessa renhållningsordningar är lika utformade för de fem Södertörnskommunerna Haninge, Nynäshamn, Huddinge, Botkyrka och Salem.

För Haninge och Nynäshamns del innebär flytten att eldningsveckor inte existerar under en övergångsperiod, om de nya renhållningsordningarna fastställs innan dessa lokala föreskrifter träder i kraft. En synkronisering i tid är därför önskvärd.

Tyresö ingår inte i denna översyn av avfallsföreskrifter, varför eldningsbestämmelsen då kommer att ligga dubbelt i två lokala föreskrifter intill nästa översyn av Tyresös renhållningsordning. Detta bedöms inte utgöra något stort problem eftersom bestämmelserna inte innehåller något motsägelsefullt. Eldningsveckorna är nämligen inte specificerade i föreskriften utan enbart i ett kompletterande policybeslut (miljö- och byggnadsnämnden 2001).

Vårens eldningsveckor vecka 15 och 16 är samma i de tre kommunerna. Under hösten medger Haninge och Nynäshamn eldning under vecka 41 och 42, medan Tyresö anger vecka 40 och 41. Förbundet föreslår att veckorna synkroniseras och att man då väljer de veckor som är väl inarbetade i de två kommunerna och dessutom inte finns faktiskt angivna i nuvarande renhållnings- ordning för Tyresö.

Svavelhaltigt bränsle

- Nynäshamn har idag ett förbud att förbränna eldningsolja som innehåller mer än 0,1 viktprocent svavel.
- Bestämmelsen finns inte i Haninge och Tyresö.

Bestämmelsen saknar relevans i dagsläget, varför den föreslås tas bort.

Övrigt

Möjlighet finns också att införa lokala föreskrifter angående luftvärmepump, bränning av halm, camping, gatumusik samt spridning av bekämpningsmedel.

Sådana bestämmelser finns inte i kommunernas nuvarande lokala föreskrifter och förbundet bedömer inte heller att behov finns, då eventuella klagomålsärenden ändå kan hanteras enligt gällande central lagstiftning med föreskrifter och allmänna råd.
